

Lausunto vesilain mukaisesta lupahakemuksesta, ESAVI/26270/2022

Rakennus- ja ympäristölautakunta 09.11.2022 § 120
4896/11.01.01.00/2022

Valmistelija ympäristönsuojelutarkastaja Pilvi Virolainen, pilvi.virolainen@salo.fi,
02 778 7806

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Salon kaupungin vesilain mukaisesta lupahakemuksesta (dnro ESAVI/26270/2022). Lausunto on pyydetty toimittamaan Etelä-Suomen aluehallintovirastolle 10.11.2022 mennessä. Lisäaikaa lausunnon antamiseen on myönnetty 18.11.2022 saakka.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö:

Salon kaupunki hakee vesilain mukaista lupaa Kurkelan kylässä sijaitsevan Aneriojoen Holstenkosken padon osittaiseen purkamiseen, osittaiseen pysyttämiseen, ruoppaukseen ja kalataloudelliseen kunnostukseen. Lisäksi on haettu patoa koskevien vanhojen vesitalouslupien rauettamista sekä pysyvää käyttöoikeutta hankkeen vaatimaan alueeseen yhteiselle vesialueelle 734-755-876-4. Hankealueen kokonaispituus on noin 460 metriä.

Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa vaelluskalojen pääsy joen yläosan lisääntymisalueille poistamalla Holstenkosken kalojen nousueste. Lisäksi tavoitteena on kunnostaa Holstenkosken alue siten, että se tarjoaa nykyistä paremmat mahdollisuudet erityisesti taimenen luonnolliselle elinkierrolle.

Padosta puretaan kaksi aukkoa ja niiden välinen pilari. Tämän jälkeen aukko sekä sen ylä- ja alapuoli kivetään tekokoskeksi, joka mahdollistaa kalojen nousun. Koskesta tehdään monimuotoinen kalataloudellisten kunnostusperiaatteiden mukaisesti. Noin 0,52 hehtaarin alueelta ruopataan vesipitoista maa-ainesta yhteensä noin 6600 m³ ktr, jottei em. maa-aines valuisi padon purkamisen takia alapuoliseen jokeen ja edelleen jokeen. Kaivu- ja ruoppausmassat läjitetään hankealueen viereisille pelloille. Läjitysalueen pintamaasta muotoillaan matalat penkereet, jotka estävät vesipitoisen maa-aineksen valumisen jokeen. Läjitysmassat ja penkereet tasoitetaan peltoon ja tarvittaessa kalkitaan.

Työt tehdään lintujen pääasiallisen pesimäkauden ulkopuolella. Työt tehdään mahdollisimman pienen virtaaman aikana ja äkillisen suuren virtaaman aikana työt keskeytetään. Työaikana vesi samentuu kiintoaineksen irtoamisen vuoksi. Hakemuksen mukaan samentuminen loppuu melko nopeasti, muutamassa viikossa työn päättymisen jälkeen. Tämän jälkeen hetkellistä samennusta voi syntyä suurten virtaamien aikana, kunnes kaivun alueen reunat ovat kasvittuneet riittävästi.

Kosken yläpuolisen vedenkorkeuden määrää jatkossa nykyisen padon kohtaan tehtävä tekokoski. Padon yläpuolella vedenkorkeudet laskevat hakemuksen mukaan noin 1,35–2,05 m virtaamasta riippuen. Muutos rajoittuu kaivun alueen yläosaan saakka, jossa on luonnollinen koskialue. Joen virtaamat eivät muutu.

Hakemus on luettavissa: <https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/2250905>

Valmistelijan ehdotus:

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon vesilain mukaisesta lupahakemuksesta, joka koskee Aneriojoen Holstenkosken padon vesitalouslupien rauettamista, nykyisten patorakenteiden osittaista purkamista, patoallasalueen ruoppaamista ja kalataloudellista kunnostusta:

Lautakunta puoltaa vesilain mukaisen luvan myöntämistä. Aneriojoki sijaitsee Kiskonjoen latvavesistöalueella, joka on erityissuojeltu vesistöalue sekä Natura-alue. Hakemuksessa esitetty padon osittainen purkaminen sekä kalataloudellinen kunnostus ovat Natura-alueen suojelutavoitteiden mukaisia toimenpiteitä. Holstenkosken alueella on tällä hetkellä hyvin rajalliset edellytykset lohikalojen luontaisen elinkierron toteutumiseen. Hakemuksessa esitetyt toimenpiteet ovat myös Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelman 2022-2027 mukaisia. Toimenpideohjelmassa esitetään, että kalankulkua helpottavia toimenpiteitä kohdistetaan vaellusesteisiin, jotka muodostavat totaalisen nousuesteen vesimuodostumassa, kuten Holstenkosken kalatiehen (Aneriojoki).

Esittelijä	Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle valmistelun mukaisen lausunnon vesilain mukaisesta lupahakemuksesta.
Päätös	Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Etelä-Suomen aluehallintovirasto